

El barroc català

Actes de les jornades celebrades a Girona
els dies 17, 18 i 19 de desembre de 1987

A CURA D'ALBERT ROSSICH I AUGUST RAFANELL

1989

EDICIONS DELS

QUADERNS CREMA

BIBLIOGRAFIA DE CÈSAR MARTINELL I BRUNET
(1888-1973)

MARIA MARTINELL I TAXONERA I BONAVENTURA BASSEGODA

NOTA PRÈVIA

Aquesta bibliografia que ara es presenta gràcies a la gentilesa i a l'esforç de Maria Martinell vol ser, sobretot, un instrument de treball per als estudiosos de l'art barroc català, però alhora vol ser també un modest homenatge a Cèsar Martinell amb motiu del centenari del seu naixement (24 de desembre de 1888).

Dos treballs similars han precedit l'actual. El primer el devem a J.M. Canals i aplega la producció de Martinell entre 1912 i 1962.¹ El segon és obra de Raquel-Ruth Lacuesta, qui el 1975 publicà una selecció bibliogràfica ordenada per matèries.² El present recull, que s'ha fet a la vista dels anteriors, millora els seus predecessors ja que és més complet, però sense substituir-los del tot.³ Cal destacar en el nostre cas la major precisió purament bibliogràfica, amb l'eliminació d'errades, i la verificació en molts casos de la paginació. El tret, però, més distintiu d'aquest llistat és la utilització del criteri cronològic, l'únic que ens permet entendre l'evolució dels interessos intel·lectuals de Martinell, la recurrència i l'afinament de determinats temes, la convivència en ell de l'alè d'historiador erudit i minuciosos juntament amb un sentit cívic molt noucentista de divulgador i de polemista.

Les pàgines que ara vénen ens fan present la paraula i el mestratge de Cèsar Martinell i són la torxa d'una cursa que les noves generacions d'estudiosos tenen el deure d'agrair i de fer progressar.

B.B.H.

Universitat Autònoma de Barcelona

BIBLIOGRAFIA
DE CÈSAR MARTINELL I BRUNET

1912

El arte de la danza

Valls: Castells editor, 1912, 72 pp.

«Estudio iconográfico mariano de Valls y su comarca»

Certamen de la Academia Bibliográfico Mariana de Lérida, vol. IV, Lleida: 1912, pp. 1.
190.

«Algo sobre urbanización»

La Crónica de Valls, 2 de març de 1912.

«El blanqueo»

La Crónica de Valls, 6 d'abril de 1912.

«Una casa y una fuente»

La Crónica de Valls, 28 de juny de 1912.

«Nuestras fuentes»

La Crónica de Valls, 13 de juliol de 1912.

«De urbanización I»

La Crónica de Valls, 9 de novembre de 1912.

«La exposición de Arte»

La Crónica de Valls, 28 de desembre de 1912.

1913

«La exposición de Arte»

La Crónica de Valls, 4 de gener de 1913.

«La exposición de Arte»

La Crónica de Valls, 11 de gener de 1913.

«De urbanización II»

La Crónica de Valls, 18 de gener de 1913.

«De urbanización III»

La Crónica de Valls, 1 de març de 1913.

«El arte en las fuentes»

La Crónica de Valls, 19 de juliol de 1913.

«Els escultors Bonifàs. I-IV»

La Crónica de Valls, 9, 16, 23 i 30 d'agost de 1913.

«Un altre vallenc acadèmic: Francesc Bonifàs i Massó»

La Crónica de Valls, 29 de novembre de 1913.

1914

El Greco i ses pintures

Valls: Queralt Impressor, 1914, 37 pp.

«L'ornamentació de les imatges. Consideracions artístiques»

La Veritat (Valls), 17 de desembre de 1914.

«El Sant Sebastià de Lluís Bonifàs. Una aclaració»

La Crónica de Valls, 21 de febrer de 1914.

«Artistas olvidados: Fr. Joaquín Juncosa»

La Crónica de Valls, 28 de març de 1914.

«El Greco I-II»

La Crónica de Valls, 11 i 25 d'abril de 1914.

«Carta a Indaleci Castells sobre la descoberta del Sant Sebastià de Bonifàs a l'Acadèmia de San Fernando»

La Crónica de Valls, 9 de maig de 1914.

«L'Art a Valls. I-VI»

La Crónica de Valls, 14 i 22 d'agost, 5 de setembre, 5, 12 i 19 de desembre de 1914.

1915

«El Temple de La Sagrada Família»
 «La restauración de unos cuadros de Pons»
La Crónica de Valls, 6 de febrer de 1915.

«L'Art a Valls. VII-XII»
La Crónica de Valls, 17 d'abril, 17 i 31 de juliol, 14 d'agost, 4 i 25 de setembre 1915.

«Artistes oblidats: Dr. Jaume Pons»
La Crónica de Valls, 10 de juliol de 1915.

«Impressions del Camí. Pobles humils»
Themis (Vilanova i Geltrú), 20 de novembre de 1915.

1916

«De caricatura»
La Crónica de Valls, 29 de gener de 1916.

«Acuarella»
La Crónica de Valls, 1 d'abril de 1916.

«El Llibre de Bonifàs. Petites glosses. I-III»
La Crónica de Valls, 12 i 26 d'agost, 9 de setembre.

«Una família d'escultors. Els Bonifàs. I»
La Veu de Catalunya, 16 de setembre de 1916.

«Una família d'escultors. Els Bonifàs. II»
La Veu de Catalunya, 30 de setembre de 1916.

«La Biblioteca Popular 1866-1916»
La Crónica de Valls, 21 d'octubre de 1916.

«El Museu de Valls»
La Crónica de Valls, 28 d'octubre de 1916.

«Els Museus d'Art local»
La Crónica de Valls, 16 de desembre de 1916.

1917

Llibre de notes de Lluís Bonifàs i Massó, escultor de Valls
Valls: E. Castells editor, 1917, 86 pp., 4 làm.

«El Templo de la Sagrada Familia»
La Crónica de Valls, 24 de febrer de 1917.

«Por el Templo de la Sagrada Familia. Un article de Maragall»
La Crónica de Valls, 31 de març de 1917.

«I quan s'acabarà»
La Crónica de Valls, 7 d'abril de 1917.

«La Sagrada Família, temple de Catalunya»
Pàtria (Valls), 14 d'abril de 1917.

«Al Temple de la Sagrada Família. Una excursió interessant»
La Crónica de Valls, 19 de maig de 1917.

«El Llibre de Bonifàs. Petites glosses. IV-VIII»
La Crónica de Valls, 7, 14, 21, 28 de juliol i 25 d'agost de 1917.

1918

«L'enteixinat gòtic de Sant Miquel de Montblanch»
Vell i Nou, 1 de gener de 1918, pp. 3-5.

«Monumentos españoles. La catedral de Tarragona»
La Esfera (Madrid), 16 de febrer de 1918.

«Comerma. El túnel de Tarifa a Ceuta»
La Crónica de Valls, 22 de juny de 1918.

«Història de la Mare de Déu de Loreto de Bràfim, arquebisbat de Tarragona»
La Crónica de Valls, 17 d'agost de 1918.

1919

«Les obres sindicals agràries I. Orientacions preliminars»
Agricultura (Barcelona), 20 de novembre de 1919.

1920

«Les obres sindicals agràries II. Condicions d'utilitat»
Agricultura, 20 d'abril de 1920.

1921

«Francesc Bonifàs, escultor vallenc resident a Tarragona»
Butlletí Arqueològic (Tarragona), núm. 2-3 (1921), pp. 1-12.

«Bonifàs a la galeria de vallencs il·lustres»
Juventut (Valls), febrer de 1921.

«Bonifàs. Fragment de biografia: Les seves obres»
La Crònica de Valls, 18 de març de 1921.

«Bonifàs. Fragment de biografia: Rasgos de son caràcter. Tradicions de Bonifàs»
La Crònica de Valls, 26 de març de 1921.

«Restauració d'una obra de Lluís Bonifàs: Retaule de St. Isidre a Vilanova i Geltrú»
La Crònica de Valls, 16 de juliol de 1921.

«Les obres sindicals agràries III. Condicions d'economia»
Agricultura, 20 de juliol de 1921.

«L'Art a Valls. XIII-XV»
La Crònica de Valls, 13, 20 i 27 d'agost de 1921.

«El cadiratge de la Seu Nova de Lleida»
Vell i Nou, setembre de 1921, pp. 33-34.

«Una obra i una data inèdites de l'escultor Pujol»
Vell i Nou, desembre de 1921, pp. 30-32, fig. 57-60.

«Les obres sindicals agràries IV. Condicions de bellesa»
Agricultura, 20 de desembre de 1921.

1922

«L'escultor Bonifàs al Temple de la Sagrada Família»
La Crònica de Valls, 22 d'agost de 1922.

1923

«Tradicions vallenques»
 Valls: E. Castells editor, 1923, 42 pp.

«Impressions del camí. El temple de Valls»
La Crònica de Valls, 13 de gener de 1923.

«Una obra de l'escultor Nogués a Montblanch. Una lliçó pels vallencs i altres comentaris». [Signat: Joan d'Espinavessa].
La Crònica de Valls, 14 d'abril de 1923.

«D'escultura i escultors catalans antics. L'altar major de la Seu Nova de Lleida»
La Publicitat, 23 d'agost de 1923.

1924

La capella de Nostra Senyora del Roser i ses pintures en rajoles vidriades
 Valls: E. Castells editor, 1924, 120 pp., 28 làm.

Construccions agràries de l'arquitecte C.M.
 Barcelona: 1924, 38 pp.

«L'Art a la Seu Nova de Lleida»
Anuario de la Asociación de Arquitectos de Cataluña, 1924, pp. 47-112.

«Monografia de les cadires del chor de la Seu de Lleida. Estudi Crític sobre les pintures murals en rajoles que embelleixen l'església de Nostra Senyora del Roser de Valls»
Llibre del Certamen Literari de Valls de 1921, Valls: E. Castells editor, 1924, pp. 52-72 i 80-121.

«Una millora?»
La Crònica de Valls, 1 de març de 1924.

«Una millora!»

La Crònica de Valls, 15 de març de 1924.

«Carta oberta a Mn. Antoni Llagostera sobre la construcció del nou retaule per a la Mare de Déu del Lledó»

La Crònica de Valls, 12 d'abril de 1924.

«D'escultura i escultors catalans antics. El patrimoni artístic de Catalunya»

La Publicitat, 22 d'abril de 1924.

«D'escultura i escultors catalans antics. Unes medalles d'Agustí Pujol a Vallfogon»

La Publicitat, 30 d'abril de 1924.

«D'escultura i escultors catalans antics. Una obra de Gurri a Lleida»

La Publicitat, 22 de maig de 1924.

«D'escultura i escultors catalans antics. Carles Sales a la Seu de Tarragona»

La Publicitat, 28 de juny de 1924.

«La Comarca de Valls. Carta oberta als amics de l'Art i de la Història locals»

La Crònica de Valls, 11 d'octubre de 1924.

«A través d'una centúria de l'escultura catalana. Tres artistes oblidats», [*Pere Costa, Salvador Gurri, Ramon Belart*].

Revista de Catalunya, núm. 4 (octubre de 1924), pp. 343-352.

1925

«L'altar major d'Alcover i els escultors arquitectes del barroquisme»

La Ciutat i la Casa, núm. 2 (1925), pp. 6-8.

«Iconografia de l'escultor Bonifàs»

Gasetta de les Arts, núm. 25 (15 de maig de 1925), pp. 2-4.

1926

La Seu Nova de Lleida

Valls: E. Castells editor, 1926, 269 pp., 104 lám.

«Arquitectura catalana del segle XVIII»

Revista de Catalunya, núm. 22 (abril de 1926), pp. 368-377.

«Visitant l'exposició Rodés. Reflexions d'un vallencòfil»

La Crònica de Valls, 8 de maig de 1926.

«L'originalitat de Gaudí»

La Publicitat, 13 de juny de 1926.

«Gaudí, el Camp de Tarragona i Valls»

La Crònica de Valls, 19 de juny de 1926.

«Antoni Gaudí»

Revista de Catalunya, núm. 25 (juliol de 1926), pp. 1-7.

«L'abandó de Poblet i Santes Creus»

La Publicitat, 3 d'octubre de 1926.

«Fundació i història de dos monestirs reials de Catalunya nova, Poblet i Santes Creus»

La Publicitat, 10 d'octubre de 1926.

«Andreu A. Comerma. Autor del primer projecte del túnel submarí de Gibraltar»

La Crònica de Valls, 17 de desembre de 1926.

1927

El monestir de Poblet

Barcelona: Editorial Barcino, 1927, 281 pp., 40 làm.

«L'arquitectura de Poblet i el seu esperit cistercenc»

La Ciutat i la Casa, núm. 7 (1927), pp. 3-27.

«L'escultura catalana moderna, per Feliu Elies»

La Paraula Cristiana, gener de 1927, pp. 79-80.

«El lavabo del claustre de Poblet»

Revista de Catalunya, núm. 34 (abril de 1927), pp. 377-385.

«El projecte de restauració del "lavabo" de Poblet»

Gasetta de les Arts, núm. 73 (15 de maig de 1927), pp. 5-6.

«El mestratge íntim de Gaudí»
El Propagador de la devoción a San José (Barcelona), 1 de juny de 1927.

«Modèstia i fermesa del pintor Llavanera»
La Veu de Catalunya, 11 de desembre de 1927.

1928

«Llibres d'Art català: "La catedral vella de Lleida", per Joan Bergós»
La Nau (Barcelona), 7 de febrer de 1928.

«Llibres d'Art català: "Santa Maria del Mar", llibre II, per Bonaventura Bassegoda, arquitecte»
La Nau, 14 de febrer de 1928.

«Un quatrecentista tarragoní? El pintor quatrecentista Valentí Montoliu, per Manuel Betí Bonfill»
La Nau, 28 de febrer de 1928.

«La Çuda i la Seu vella de Lleida»
Revista de Catalunya, núm. 44 (febrer de 1928), pp. 151-158.

«El pintor Jaume Pons»
La Crònica de Valls, 31 de març de 1928.

«Le Fonts de Poblet»
Revista de Catalunya, núm. 46 (abril de 1928), pp. 357-386.

«Anselm Nogués i Garcia. Bibliografia artística»
La Crònica de Valls, 23 de juny de 1928.

«El monestir de Vallbona de les Monges»
La Veu de Catalunya, 31 d'agost de 1928.

«Jaume Pons, pintor»
La Crònica de Valls, 13 d'octubre de 1928.

«Francesc Bonifàs, I-II»
La Crònica de Valls, 3 i 10 de novembre de 1928.

«El paño de la Creación de Gerona. I»
Barcelona Atracción, octubre de 1928, pp. 305-313.

«El paño de la Creación de Gerona. II»
Barcelona Atracción, desembre de 1928, pp. 359-366.

1929

El Monestir de Santes Creus
Barcelona: Editorial Barcino, 1929, 280 pp., 36 lám.

El temple Parroquial de Santa Maria d'Igualada
Igualada: Nicolau Poncell Impressor, 1929, 24 pp., 4 lám.

«Els primitius claustres de Santes Creus i de Poblet»
Arts i Bells Oficis (Barcelona), febrer de 1929, pp. 21-28.

«Més sobre els restos de Roger de Llúria»
La Crónica de Valls, 6 de juliol de 1929.

«El Sant Bartomeu de l'altar major»
Revista d'Igualada, agost de 1929.

«El temple de la Sagrada Família, per I. Puig Boada»
La Publicitat, 17 de novembre de 1929.

1930

«La consolidació de l'església de Sant Ponç»
La Publicitat, 4 de gener de 1930.

«Els Amics de l'Art Vell a Girona»
Diario de Gerona, 10 de juny de 1930.

«El meu Salm. En la mort d'Indaleci Castells»
La Crónica de Valls, 13 de setembre de 1930.

«Dérribo de la Torre del Homenaje (1833)»
La Crónica de Valls, 20 de setembre de 1930.

«Els Amics de l'Art Vell a Coll de Nargó»
La Publicitat, 26 de setembre de 1930.

«El cas de l'abat Eixamús»
La Crònica de Valls, 25 d'octubre de 1930.

«Algunes tradicions de Valls: L'escut del Butxí. Un amic del Bosser de Poblet»
La Crònica de Valls, 22 de novembre de 1930.

1931

«Un escultor guixolenc del segle XVII, Domènec Rovira»
La Costa Brava (Sant Feliu de Guíxols), núm. 66 (agost de 1931).

1932

«Glossa del retaule major d'Arenys de Mar»
Oreig (Arenys de Mar), núm. 6 (14 d'abril de 1932)

«Art i arqueologia. Centelles, per Ll. Domènec i Montaner»
La Publicitat, 23 d'abril de 1932.

«La lliçó del ruralisme en arquitectura»
La Publicitat, 8 de juliol de 1932.

«El valor espiritual de la col·lecció Plandiura»
La Publicitat, 2 d'agost de 1932.

«Amics de l'Art Vell a la Vall d'Aran. Tredós»
La Publicitat, 10 d'agost de 1932.

«El retrobament de la nostra història»
La Costa Brava (Sant Feliu de Guíxols), agost de 1932.

«El cas exemplar d'Indaleci Castells»
La Publicitat, 3 de setembre de 1932.

«El valor patriòtic dels arxius documentals»
Bulletí de l'Agrupació fotogràfica d'Igualada, novembre de 1932.

1933

L'Art català sota la unitat espanyola
 Barcelona: Editorial Canosa, 1933, 160 pp.

«Pròleg»
 Raimond Vayreda, *Joan Carles Panyó*, Olot: 1933.

«El Passeig de l'Estació i el seu valor urbanístic»
La Crònica de Valls, 1 d'abril de 1933.

«Veinticinco años de arquitectura barcelonesa, 1908-1933»
Barcelona Atracción, maig de 1933, pp. 160-167.

«Atribució d'una obra de Domènech Rovira»
La Costa Brava, núm. 170 (agost de 1933).

«Enderroc de la torre del Castell»
La Crònica de Valls, 4 de novembre de 1933.

«Una millora urbana que s'esvaeix»
Avui (Barcelona), 24 de novembre de 1933.

«Rubió i el seu retaule. Record d'una excursió»
 «Un altar i un crucifix de l'escultor Sunyer»
Butlletí de l'Agrupació Fotogràfica d'Igualada, novembre de 1933.

«Una interessant pintura renaixentista. El retaule de Sant Miquel a Jorba»
Butlletí de l'Agrupació Fotogràfica d'Igualada, desembre de 1933.

1934

«Influència francesa en l'art català del segle XVIII. I-III»
Butlletí del Centre Excursionista de Catalunya, núms. 471, 472, i 473 (1934), pp. 299-303,
 348-351 i 370-374.

«L'antic Hospital de Santa Tecla de Tarragona»
Butlletí Arqueològic (Tarragona), 1934, pp. 388-396.

«Restauració d'un monument català» [*Castel Nuovo, de Nàpols*].
La Publicitat, 26 d'abril de 1934.

«Pere Blay i l'arquitectura del Renaixement a Catalunya», per J.F. Ràfols». *Butlletí dels Museus d'Art de Barcelona*, juny de 1934, pp. 198-199.

1935

«Les Hopitaux»

«Les Bains Publics»

L'architecture gothique civile en Catalogne, Mataró: Éditions de la Fondation Camb
1935, pp. 51-75.

«L'Antiga Llebroseria de Valls, fou a Santa Magdalena?»
Cultura (Valls), núm. 71 (gener de 1935).

«Els Hospitals medievals catalans»

Pràctica Mèdica (Tarragona), núm. 27 (març de 1935), pp. 109-132.

«Una traça referent a l'altar major de Santa Maria de Mataró»
Diari de Mataró, 18 d'abril de 1935, p. 10.

«Ruta triomfal. Igualada a l'Exposició Històrico-fotogràfica de la Catalunya actual»
Butlletí de l'Agrupació Fotogràfica d'Igualada, abril de 1935.

«El patrimoni artístic de les petites vil·les»

Cataluña Municipal (Barcelona), núm. 16 (juny de 1935).

«La Casa Barroca»

Claror, desembre de 1935.

1936

Amics de l'Art Vell. Memòria de l'obra realitzada des de la seva fundació 1929-1935
Igualada: 1936, 120 pp., 41 làm.

«Exposició d'imatgeria policromada al palau Güell-Comillas»

Butlletí dels Museus d'Art de Barcelona, març de 1936, pp. 73-81.

1940

Recuerdo de la solemne bendición de la campana
Doldellops, Valls: 1940, 4 pp., 4 làm.

1941

«El nuevo altar del Gremio de Curtidores de Igualada»
Gremio de Curtidores de Igualada, festa de Sant Antoni de Pàdua, 1941.

«El escultor Anselmo Nogués»

«Triste balance»

La Crónica de Valls, festes de la Candela, febrer de 1941.

1942

«El ensalmo del nuevo altar»

Gremio de Curtidores de Igualada, Igualada: 1942.

1944

Homenaje a los escultores Bonifàs

Doldellops, Valls: 1944, 16 pp., 9 làm.

«Dos libros del arquitecto J.F. Ráfols. Las cien mejores obras de la escultura española

«El arte modernista en Barcelona»

Cuadernos de Arquitectura, núm. 1 (gener de 1944), pp. 34-35.

«Los baños medievales en el Levante Español»

Cuadernos de Arquitectura, núm. 2 (1944), pp. 45-59.

«El pintor Galofre Oller. Su gloria y su vallensismo»

La Crónica de Valls, festa de Sant Joan de 1944.

«Barcelona artística y monumental»

Valores Españoles, juliol de 1944.

1945

«El escultor Amadeu. Su formación y su obra»

Anales y Boletín de los Museos de Arte de Barcelona, 1945, pp. 157-188.

«Nombramiento de Académico del arquitecto José Prat, autor de la capilla de Santa Tecla»

Boletín Arqueológico (Tarragona), XLV (gener-juny de 1945), pp. 58-62.

«Historia del Arte Hispánico, del Marqués de Lozoya» [Recensió].

Cuadernos de Arquitectura, núm. 3 (juny de 1945), pp. 134-135.

«Dignificación de la capilla del «Roser y sus pinturas vidriadas».

«Un resto del malogrado patrimonio artístico vallense».

Juventud (Valls), núm. 151 (deseembre de 1945).

1946

«Dos libros contradictorios sobre Juan de Herrera»

«Las cien mejores obras de arquitectura española, por Luís Monreal» [Recensió].

Cuadernos de Arquitectura, núm. 5 (juliol de 1946), pp. 228-229.

«Los Bonifàs en el arte hispánico»

Cultura, núm. 16 [nova època] (juny de 1946).

«La Galería de Vallenses ilustres instaurada»

Juventud, 26 d'octubre de 1946.

«Varios estudios sobre temas barceloneses: Barcelona a través de los tiempos, por Pericot, del Castillo, Ainaud y Vicente»

«Barcelona retrospectiva 1800-1900, por A. Campmany»

«La casa de la ciudad, por Duran i Sanpere»

«Iglesia de los Santos Justo y Pastor, por F.P. Verrié»

«De la puerta del Angel a la plaza de Lessemps, por Alberto del Castillo» [Recensió].

Cuadernos de Arquitectura, núm. 6 (deseembre de 1946), pp. 276-277.

1947

«Guillermo Forteza, arquitecto»

«El Anuario de la Antigua Asociación de Arquitectos»

Cuadernos de Arquitectura, núm. 7 (maig de 1947), pp. 322-325.

1948

El escultor Luis Bonifás y Massó (1730-1786). Biografía crítica

Barcelona: Ayuntamiento, 1948, 288 pp. i 147 lám. (volum monogràfic de la revista *Anales y Boletín de los Museos de Arte de Barcelona*).

Ponç de Copons, abat de Poblet

Doldellops, Valls: 1948, 4 pp. i 1 lám.

«El antiguo colegio de cirugía de Barcelona cobra de un cirujano?»

Anuario de la Arquitectura (Barcelona), 1948, pp. 67-78.

«"Historia del Arte" por J. Pijoan, tomo I». [Recensió]

«Manuscritos populetanos. Col·lecció de manuscrits inèdits de monjos de Poblet», por Joaquim Guitert i Fontseré» [Recensió].

Anuario de la Arquitectura (Barcelona), 1948, pp. 158-159.

«Las antiguas Universidades y colegios españoles como monumentos arquitectónicos»

Cuadernos de Arquitectura, núm. 9 (1948), pp. 379-396.

1949

«La casa de Cardona y sus obras en Poblet»

Estudios históricos y documentos de los archivos de protocolos, II, Barcelona: 1949, pp. 1-119.

«Inicis de l'arquitectura ogival a Santes Creus»

Memorias del Archivo Bibliográfico de Santes Creus, núm. 2 (1949), pp. 110-119.

«El retablo mayor de Santa María de Igualada y sus autores»

Miscellanea Aqualatensia (Igualada), 1949, pp. 9-21.

1950

Mn. Josep Grau i Serra, pure. En ocasió de publicar el seu Salm de La Granja

Doldellops, Valls: 20 pp. i 8 lám.

«El retablo mayor de Martorell, obra de Agustín Pujol»

1a. Asambleu Intercomarcal del Penedès i Conca d'Odena, Martorell: 1950, pp. 188-193.

«Un capuchino vallense del siglo xvii»

Cultura, núm. 61 (març de 1950).

«L'art al Santuari de la Mare de Déu de la Gleua I. La Santa Imatge»

La Gleua. Portaveu del Santuari, núm. 3 setembre de 1950.

«L'arquitecte Soler i Faneca a Roda de Ter»

Roda de Ter (número de Festa Major), Roda de Ter: 1950.

1951

Gaudí i la Sagrada Família comentada per ell mateix

Barcelona: Aymà, 1951, 170 pp., 15 lám.

La Escuela de la Lonja en la vida artística barcelonesa

Barcelona: Escuela de Artes y Oficios artísticos, 1951, 145 pp., 23 lám.

«L'art al Santuari de la Mare de Déu de la Gleua II. El retaule»

La Gleua. Portaveu del Santuari, núm. 4 (setembre de 1951).

1952

La Sagrada Família

Barcelona; Aymà: 1952, 108 pp., 48 lám.

Unas pinturas de Labarta y Navarro en la Granja de Doldellops

Doldellops, Valls: 1952, 24 pp., 13 lám.

«El arquitecto Pedro Blay en el campo de Tarragona»

Boletín Arqueológico, 1952, pp. 273-279.

«Lo decorativo y lo estructural en la obra de Gaudí»

Cúpula, núm. 39 (1952).

«Gaudí y la Eucaristía»

Paz Cristiana. Revista del XXXV Congreso Eucarístico Internacional de Barcelona 1952, Barcelona: 1952.

«Intervención del escultor Sunyer en el retablo de Santa Maria»

Igualada, 5 de gener de 1952.

«El Sagrario Mayor de Arenys de Mar»

Vida Parroquial (Arenys de Mar), núm. 100 (maig de 1952).

«Grandeza y humildad de Gaudí»

Reus, núm. 11 (28 de juny de 1952).

«Restauración del retablo de Rubió. Actuación de la Comisión provincial de Monumentos»

San Jorge (Barcelona), núm. 7 (juliol de 1952).

«Poblet y Santes Creus»

Destino, núm. 789 (20 de setembre de 1952).

1953

«Significación de Gaudí en la arquitectura española»

«La raíz reusense en la obra de Gaudí»

Certamen de 1952 del Centro de Lectura de Reus, Reus: 1953, pp. 93-130 i 271-299.

«Un barcelonés, amigo de Wagner. Joaquin Marsillach, I»

Destino, núm. 810 (14 de febrer de 1953).

«Un barcelonés, amigo de Wagner. Joaquin Marsillach, II»

Destino, núm. 811 (21 de febrer de 1953).

«El legado de Gaudí. Su obra. I»

Destino, núm. 813 (7 de març de 1953).

«El legado de Gaudí. Una teoría arquitectónica. Lo estructural y lo decorativo. II»

Destino, núm. 814 (14 de març de 1953).

«El legado de Gaudí. La Sagrada Familia. III»

Destino, núm. 815 (21 de març de 1953).

«Gaudí o la superación»

Ateneo (Madrid), núm. 40 (15 d'agost de 1953).

«Recordando a Narciso Oller»

Cultura, núm. 100 (agost-setembre de 1953).

«Una reforma del escultor Bonifàs en el retablo de la Virgen de Misericordia»

Reus, núm. 74 (12 de setembre de 1953).

«El malogrado Camarín de la Misericordia»

Reus, núm. 75 (17 de setembre de 1953).

«Cataluña en Sicilia. Vínculos de antaño y olvido actual»

Destino, núm. 851 (5 de desembre de 1953).

1954

Gaudinismo

Barcelona: Amigos de Gaudí, 1954, 110 pp. i 10 lám.

El retablo mayor de la Basílica de Santa María de Igualada. Estudio Histórico-crítico

Igualada, Nicolás Poncell: [1954], 31 pp., 8 lám.

«Las viejas "trazas"»

Boletín de la Biblioteca Museo Balaguer (Vilanova i Geltrú), Quinta época, t. II (1954), pp. 31-36.

«La escuela taller»

Ensayo (Barcelona), núm. 1 (1954), pp. 15-16.

«La Escuela de Lonja y sus secciones filiales»

Ensayo, núm. 2 (1954), p. 7.

«La Iglesia de Belén y su historia accidentada»

Destino, núm. 860 (30 de gener de 1954).

«El viejo hospital de la Santa Cruz»

Destino, núm. 863 (10 de febrer de 1954).

«El Museo Marés»

Canigó (Figueres), núm. 2 (abril de 1954).

«La Casa de Convalecencia»

Destino, núm. 874 (8 de maig de 1954).

«Interés arquitectónico del Palacio Episcopal de Astorga»

El Pensamiento Astorgano, 4 de juny de 1954.

«¿Amigos de Gaudí?, en Astorga?»

El Pensamiento Astorgano, 8 de juny de 1954.

«El Real Colegio de Cirugía. Actual Academia de Medicina»

Destino, núm. 889 (21 d'agost de 1954).

«El templo de Moyá y su interesante fachada»

La Tosca (Moià), agost de 1954.

«El último romántico. Eduardo Toda en Escornalbou»

Destino, núm. 897 (16 d'octubre de 1954).

«El último romántico. Eduardo Toda descubre Poblet»

Destino, núm. 901 (13 de novembre de 1954).

«El último romántico. Eduardo Toda restaura Poblet»

Destino, núm. 907 (25 de desembre de 1954).

1955

Antonio Gaudí

Milà: Electa Editrice, 1955, 14 pp. i 66 lám.

«Génesis del retrato de Narciso Oller para la galeria de vallenses ilustres»

Cultura, núm. 121 (agost de 1951).

«La gran figura de nuestro primer director Pascual Pedro Moles»

Ensayo, núm. 3 (1955), pp. 7-8.

«El poeta Sagarra en nuestra Escuela»

«En el centenario del escultor Damián Campeny»

Ensayo, núm. 4 (1955), pp. 10-12 i 9, respectivament.

«Joaquín Marsillach, promotor del wagnerismo barcelonés»
Destino, núm. 925 (30 d'abril de 1955).

«La litera de la Virgen en la catedral de Gerona»
Destino, núm. 940 (13 d'agost de 1955).

«Restauración de un gran retablo de la Inmaculada»
Destino, núm. 957 (10 de desembre de 1955).

1956

L'antic gremi d'escultors de Barcelona
 Valls: Impremta E. Castells, 1956, 71 pp.

«De arts campestre»
Calendario del Payés (Institut Agrícola Català de Sant Isidre), 1956, pp. 52-57.

«Nuestro homenaje al Maestro Campeny»
Ensayo, núm. 5 (1956), pp. 3-5.

«Salvador Gurri, tercer director de la Escuela de la Lonja»
Ensayo, núm. 7 (1956), pp. 10-17.

«Igualada en la batalla del Bruch»
Igualada, núm. 751 (19 de maig de 1956).

«Un gran arquitecto del siglo xvii. Fray José de la Concepción»
Juventud, juliol de 1956.

«Monografías vallenses: Un tumulto inmotivado cuando la invasión napoleónica»
Cultura, núm. 133 (agost de 1956).

«La casa de l'Almoína»
Destino, núm. 999 (29 de setembre).

«El sentido de la unidad en la arquitectura de Gaudí»
Canigó (Figueres), núm. 34 (desembre de 1956).

1957

«L'art de transició al gòtic»

Dins L'Art Català, vol. I, Barcelona, Aymà: 1957, pp. 253-287.

«La Sagrada Família y su continuación»

Ensayo, núm. 8 (1957), pp. 8-20.

«El escultor Bonifàs y su escuela de Arte»

Ensayo, núm. 9 (1957), pp. 11-27.

«Santes Creus, avanzada del arte ojival autóctono»

Diario Español (Tarragona), 2 de gener de 1957.

«Un claustro de Santes Creus, anterior al actual»

Diario Español, 16 de gener de 1957.

«Evolución estilística y rítmica de la obra de Gaudí»

La Vanguardia, 5 de març de 1957.

«Técnica arquitectónica y decorativa de la obra de Gaudí»

La Vanguardia, 14 de març de 1957.

«Los modelos corpóreos. Su interés imitativo y didáctico»

La Vanguardia, 21 de març de 1957.

«La Sagrada Familia y su continuación. Conveniencia de un Centro de Estudios Gaudi-nistas»

La Vanguardia, 27 de març de 1957.

«El gran templo de la Sagrada Familia»

Gaceta ilustrada, núm. 26 (5 d'abril de 1957).

«Los bailes de antaño en el salón de la Lonja»

Destino, núm. 1034 (1 de juny de 1957).

«Recato ejemplar de Vallbona de las Monjas y espíritu cisterciense de su arquitectura»

Destino, núm. 1041 (20 de juliol de 1957).

«Federico Marés el Pedagogo»

Canigó, núm. 44 (octubre de 1957).

1958

Guiu de Starhemberg i Joan Sagarra i Colom
Doldellops, Valls: 1958, 6 pp., 4 gravats.

«Prólogo»

Joan Arús, *Un espectador ante la moderna pintura*, Barcelona: 1958, pp. 7-13.

«El traslado del coro de la Catedral»

La Vanguardia, 20 de maig de 1958.

«Homenaje al Excmo. Señor Marés»

Asociación de Exlibristas de Barcelona, núms. 14-15 (juny de 1958).

«El traslado del coro de la catedral de Barcelona»

Gaceta ilustrada, 7 de juny de 1958.

«El generalísimo Guido de Starhemberg y sus tropas en la Granja. 1708»

Cultura, núm. 155 (setembre de 1958).

«Después del VI Congreso de Exlibristas. Editorial»

Asociación de Exlibristas de Barcelona, núm. 16 (deseembre de 1958).

«El grandioso "pesebre" de Gaudí»

Urbs (Reus), deseembre de 1958.

«Barcelona y nuestras exposiciones de fin de curso».

Ensayo, núm. 10 (1958), pp. 7-10.

1959

Arquitectura i escultura barroques a Catalunya. Vol. I. Els precedents. El primer barroc (1600-1670).

Vol. X de *Monumenta Cataloniae*, Barcelona: Alpha, 1959, 130 pp. i 98 làmines.

Costa Avall (novella)

Barcelona, Dalmau i Jover, 1959, 273 pp.

«Les monastères cisterciens de Poblet et de Santes Creus. Montblanch»

Congrès Archéologique de France. cxvii Session: Catalogne, París: 1959, pp. 98-128 i 129-135.

«El antiguo gremio de escultores de Barcelona y su vida intranquila»
Barcelona. Divulgación Histórica, vol. X (1959), pp. 313-317.

«L'Arquitectura Pre-romànica d'Andorra»
Andorra. Miscel·lània Cultural. Actualitat. Turisme (Andorra la Vella), núm. 4 (1959), pp. 20-27.

«El Santo sepulcro de Palera, exponente de devoción y arte»
Canigó, núm. 59 (gener de 1959).

«El antiguo gremio de carpinteros de Barcelona»
Destino, núm. 1127 (14 de març de 1959).

«La ocupación napoleònica vista desde Valls. I-XI»
Juventud, núm. 845 (4 d'abril de 1959); núm. 856 (20 de juny de 1959); núm. 857 (27 de juny de 1959); núm. 858 (4 de juliol de 1959); núm. 862 (1 d'agost de 1959); núm. 863 (8 d'agost de 1959); núm. 865 (22 d'agost de 1959); núm. 868 (12 de setembre de 1959); núm. 871 (3 d'octubre de 1959); núm. 881 (12 de desembre de 1959); núm. 885 (9 de gener de 1960).

«Comentarios a nuestro concurso. Editorial»
Asociación de Exlibristas de Barcelona, núm. 17 (juny de 1959).

«La litera de la Virgen en la catedral de Gerona»
Canigó, núm. 65 (juliol de 1959).

«Glosas del campanario de Reus. Su pronta erección. Sobriedad. La cubierta»
Urbs, juny-juliol de 1959.

«Glosa del campanario de Reus. I-III»
Reus, núm. 386 (4 de setembre de 1959); núm. 392 (17 d'octubre de 1959); núm. 404 (9 de gener de 1960).

«Rogativas en Valls por el acierto de Fernando VII»
Cultura, núm. 166 (setembre de 1959).

«La discusión eficaz. Editorial»

«Francesc d'A. Galí».

Asociación de Exlibristas de Barcelona, núm. 18 (desembre de 1959).

«Dos notas de arte figuerense»

Canigó, núm. 70 (desembre de 1959).

1960

«Valor didáctico actual de la obra de Gaudí»

«Visita a La Pedrera»

Gaudí. Centro de Estudios gaudinistas. Barcelona: Colegio Oficial de Arquitectos de Cataluña y Baleares, 1960.

«La Plaza Real I. Su prehistoria accidentada»

Destino, núm. 1179 (19 de març de 1960).

«La Plaza Real II. Su lenta construcción y vacilaciones»

Destino, núm. 1180 (26 de març de 1960).

«La Plaza Real III. Señorío y nostalgia»

Destino, núm. 1181 (2 d'abril de 1960).

«Gaudí en Astorga y León»

Destino, núm. 1183 (16 d'abril de 1960).

«El Centro de Estudios gaudinistas en un "viaje Destino"»

Destino, núm. 1186 (30 d'abril de 1960).

«Federico Marés. El pedagogo»

Ensayo, núm. 12 (1960), pp. 45-49.

«El vallense Fray José de la Concepción, arquitecto insigne. I-VII»

Juventud (Valls), núm. 916 (13 de maig de 1960); núm. 919 (20 d'agost de 1960); núm. 920 (3 de setembre de 1960); núm. 920 (10 de setembre de 1960); núm. 923 (1 d'octubre de 1960); núm. 928 (5 de novembre de 1960); núm. 932 (3 de desembre de 1960).

«S.S. Juan XXIII se ha dignado conceder la bendición apostólica a nuestros asociados»

«El VII Congreso de Exlibris. De Barcelona a Viena»

«Tribuna del Asociado: Tamaño de los Exlibris. El lema de los exlibris. Exposición de los exlibris de asociados. [*firmats amb pseudònims*]

«El Exlibris en Italia visto por Bruno de Osimo»

Asociación de Exlibristas de Barcelona, núm. 19 (juny de 1960).

«Escuela de gaudinismo»

Revista Gran Via, núm. 450 (26 de novembre de 1960).

«El recuerdo de Willi Sauèr en el VII Congreso de Exlibristas de Viena»
 «En el décimo aniversario de la Asociación»
Asociación de Exlibristas de Barcelona, núm. 20 (deseembre de 1960).

«La capilla de la Inmaculada en la Seo de Tarragona»
Destino, núm. 1218 (10 de deseembre de 1960).

1961

Arquitectura i Escultura barroques a Catalunya. Vol. II. El Barroc Salomònic (1671-1730)
 Vol. XI de *Monumenta Cataloniae*, Barcelona: Alpha, 1961, 164 pp. i 101 làmines.

Costa Amunt (novella).
 Barcelona: Dalmau i Jover, 1961, 271 pp.

«L'Art renaixentista i barroc» [*arquitectura i escultura*].
L'Art Català, vol. II. Barcelona: Aymà, 1961, pp. 15-72.

«Prestigio del desprestigiado retablo de Santes Creus»
Boletín del Archivo Bibliográfico de Santes Creus, núm. 13 (1961), pp. 118-120.

«Recordant el mestre Bruno da Osimo, xilògraf poeta»
Asociació d'Exlibristes de Barcelona, 1961.

«Nombramiento de académico de J.A. Rovira, restaurador del "Pont del Diable"»
Revista Técnica y de Información (Tarragona), núm. 3 (1961).

«Una lámpara para la Virgen»
Juventud, núm. 937 (7 de gener de 1961).

«Grandes monasterios. Ripoll»
Revista Gran Vía, núm. 458 (21 de gener de 1961).

«La imagen de la Virgen de la Candela. Notas artístico-iconográficas»
Cultura (Valls), núm. 181 (febrer-març de 1961).

«Nuestros monasterios. Canigó en las bodas de diamante del poema de Jacinto Verdaguer»
Revista Gran Vía, núm. 470 (15 d'abril de 1961).

«Simbolismo y estética de la Cruz»

Canigó, núm. 87 (maig de 1961).

«El silencio de la Cartuja de Montalegre»

Destino, núm. 1266 (11 de novembre de 1961).

«Gaudí en cuatro obras»

Canigó, núm. 93 (novembre de 1961).

«La verdadera historia de la cerámica de Xavier Nogués en Pinell de Bray»

Destino, núm. 1272 (23 de desembre de 1961).

1962

El pintor Galofré Oller

Poblet, Estudis Vallencs, 1962, 120 pp.

«El escultor figuerense Juan Torras en el retablo de Cadaqués»

Canigó, núm. 100 (agost de 1962).

«Boira Avall. Un cuadro famoso»

Destino, núm. 1320 (24 de novembre de 1962).

«Los hijos de San Bernardo volvieron a su monasterio»

Gaceta Ilustrada, núm. 303 (28 de juliol de 1962).

«Dos pinturas en la capilla de la Candela de Valls»

Juventud, 27 de gener de 1962.

«Sant Benet de Bages»

Revista Gran Vía, núm. 489 (15 de febrer de 1962).

1963

«Tres obras representativas del Arquitecto Marcos J. Saugey»

«Centro de Estudios gaudinistas. Gaudí en la casa Batlló. La Pedrera»

Cuadernos de Arquitectura y Urbanismo, núm. 51 (1963), pp. 25-27 i 38-39.

«En el Cincuentenario de "Art i Lletres"»

Cultura, núm. 207 (juny de 1963).

«Los retablos mayores de Santa Maria del Mar»
Destino, núm. 1341 (20 de juny de 1963).

1964

Arquitectura i Escultura barroques a Catalunya. vol. III. Barroc Acadèmic (1731-1810)
 Vol. XII de *Monumenta Cataloniae*, Barcelona: Alpha 1964, 191 pp. i 100 làmines.

L'Indaleci Castells que vaig conèixer i la seva obra literària
 Valls: Indústries Gràfiques Castells, 1964, 253 pp.

«El Campo de Tarragona en la obra de Gaudí»
Tarragona, Tarragona: Sindicato de Iniciativa y Turismo de Tarragona, pp. 73-80.

«El petit conjunt romànic de Sant Pau del Camp»
El llibre de tothom [IV], Barcelona: editorial Alcides, 1964.

«El anhelado Museo y su gestión laboriosa»
Cultura, núm. 226 (gener de 1964).

«Prim íntimo. A través de unas cartas inéditas»
Destino, núm. 1397 (16 de maig de 1964).

«La exposición Galofré Oller y el Museo de Valls»
Juventud, 20 de juny de 1964.

«La próxima exposición Galofré Oller»
Valls. Programa de la Fiesta Mayor, 1964.

«Centenari de tres il·lustres vallencs»
Juventud, 29 d'agost de 1964.

1965

«Arquitectura mercedaria»
Cuadernos de Arqueología e Historia de la Ciudad, VIII (1965), pp. 59-71.

«Interés histórico y humano del Cartulario de Prim»
Revista Europa, núm. 524 (15 de gener de 1965).

«Una obra de Gaudí olvidada en sus biografías: el monumento al Dr. Robert»
Destino, núm. 1441 (20 de març de 1965).

«Un enginy constructiu del nostre campanar»
Cultura, núm. 234 (setembre de 1965).

«Las farolas de la Plaza Real»
Destino, núm. 1468 (25 de setembre de 1965).

«El templo de la Merced cumplió doscientos años»
La Vanguardia, 24 de setembre de 1965.

«España y la Inmaculada: un monumento de corta duración»
La Vanguardia, 9 de desembre de 1965.

1966

«Els templets dels claustres de Santes Creus i de Poblet. Dues fases d'un mateix tipus»
Miscel·lània Populetana, núm. 1 (1966), pp. 187-208.

«Al margen del exlibrismo»
Asociación de Exlibristas de Barcelona, núms. 31-32 (juny-desembre de 1966).

«Ingenuidad y arte en los belenes»
La Vanguardia, 6 de gener de 1966.

«Iconografía paulina en la antigua Casa de Convalecencia»
La Vanguardia, 25 de gener de 1966.

«La imagen de San José y la antigua Cofradía de carpinteros»
La Vanguardia, 20 de març de 1966.

«El doctor Estiñas, médico y artista, ciudadano ejemplar»
La Vanguardia, 12 d'abril de 1966.

«El camarín de la Virgen de Montserrat y sus autores»
La Vanguardia, 28 d'abril de 1966.

«Actuación artístico-cultural en Andorra. Defensa del patrimonio artístico de los Valles»

La Vanguardia, 5 de juliol de 1966.

«Un gran retablo de la Asunción incendiado antes de estrenar»

La Vanguardia, 7 d'agost de 1966.

«La capilla de Santa Tecla de Tarragona y su autor desatendido injustamente por la Academia»

La Vanguardia, 1 de setembre de 1966.

«El nostre campanar neogòtic»

Cultura, núm. 247 (octubre de 1966).

«Otra obra de Gaudí olvidada en sus biografías»

La Vanguardia, 3 de novembre de 1966.

«El palacio del Rey Martín en Poblet, se termina casi a los seis siglos de empezado»

La Vanguardia, 11 de desembre de 1966.

«Gaudí hombre de letras. La fachada del nacimiento en la Sagrada Familia, grandioso poema del genial arquitecto»

La Vanguardia, 18 de desembre de 1966.

1967

Gaudí, su vida, su teoría, su obra

Barcelona: Colegio Oficial de Arquitectos de Cataluña y Baleares, 1967, 528 pp.

«El arte eulaliano barcelonés. La devoción de la ciudad por su patrona, plasmada en imágenes y monumentos»

La Vanguardia, 2 de març de 1967.

«Próxima Exposición Gaudí, en el Tinell»

La Vanguardia, 2 d'abril de 1967.

«Exposición Gaudí en el Tinell»

La Vanguardia, 25 de maig de 1967.

«Gran éxito de la Exposición Gaudí en el Tinell»

La Vanguardia, 3 de juny de 1967.

«Las bibliotecas populares de la Mancomunidad catalana fueron fundadas por Prat de la Riba»

La Vanguardia, 26 de setembre de 1967.

«Una imagen de la Asunción de la Virgen fue sufragada en Poblet por los Duques de Cardona»

La Vanguardia, 7 d'octubre de 1967.

«Réquiem por la Escuela de Arte de la Lonja»

La Vanguardia, 22 de novembre de 1967.

«El antiguo palacio real de Barcelona fue destruido por un incendio el día de Navidad de 1875»

La Vanguardia, 24 de desembre de 1967.

«El campanar del Carme i el mestre d'obres Pallàs»

Cultura, núm. 261 (desembre de 1967).

1968

«La casa Lonja y sus autores. Expresión artística y contenido histórico»

La Vanguardia, 21 de gener de 1968.

«Interés en Bélgica por la arquitectura de Gaudí»

La Vanguardia, 21 d'abril de 1968.

«El monumento a Colón cumple ochenta años»

La Vanguardia, 4 de juny de 1968.

«Significación del arquitecto Doménech y Montaner en la Exposición de 1888»

La Vanguardia, 8 de juny de 1968.

«El andamio para el monumento a Colón, obra notable del arquitecto Juan Torras»

La Vanguardia, 21 de juliol de 1968.

«El pabellón de la Transatlántica en la Exposición de 1888 no fue obra de Gaudí»

La Vanguardia, 15 d'agost de 1968.

1969

«La batalla del Pont de Goi, en Valls»

La Vanguardia, 12 de març de 1969.

«El palacio de Comillas»

La Vanguardia, 12 d'abril de 1969.

«La primera obra de Gaudí cumple noventa años. Se trata de las remozadas farolas de la Plaza Real»

La Vanguardia, 17 de setembre de 1969.

«La continuación de la Sagrada Familia»

La Vanguardia, 6 de maig de 1969.

«Elogio de Josep F. Ràfols, primer biógrafo de Gaudí»

Destino, 29 de març de 1969.

«Historia d'una font que no durà gaire»

Cultura, núm. 275 (març de 1969).

«Elogi breu de l'Artemi Plana, iniciador de l'Escola de Mestratge Industrial»

Cultura, núm. 284 (desembre de 1969).

1970

El arquitecto Gaudí. Resumen biográfico

Barcelona: Ayuntamiento, 1970, 50 pp.

1971

«Lluís Bonifàs i Massó»

Cultura, núm. 297 (gener-març de 1971).

«Sepulcros de los Reyes de Aragón. Dos proyectos modernistas, poco conocidos, de Doménech y Montaner»

La Vanguardia, 3 de juliol de 1971.

«Identificación de un retablo de José Tramulles, en Tiana»

La Vanguardia, 29 de setembre de 1971.

1972

Valls segle XIX. Les idees. Les armes. El treball. Dos dies tràgics de l'any 1869
Valls: Institut d'Estudis Vallencs, 1972, 305 pp.

«Conversaciones con Gaudí»
Templo, (Barcelona), desembre de 1972.

1975

Construcciones agrarias en Cataluña. Prólogo e introducción de Ignasi Solà-Morales Rubió. Apéndices de Raquel-Ruth Lacuesta.
Barcelona: Colegio Oficial de Arquitectos de Cataluña y Baleares, 1975, 124 pp.

1979

L'arquitecte Gaudí
Reus: Asociación de Estudios Reusenses. Edicions Rosa de Reus, 1979, 119 pp.

M. M.
Institut Catòlic d'Estudis Socials de Barcelona

NOTES

¹ Josep Maria Canals, Prev., *Bibliografia de Cèsar Martinell i Brunet. Publicada amb motiu de les seves Noces d'Or amb els estudis d'arqueologia*. 1912-1962, Valls: 1964. En realitat és una edició privada de difusió molt curta.

² Cèsar Martinell Brunet, *Construcciones agrarias en Cataluña. Prólogo e introducción de Ignasi Solà-Morales Rubió. Apéndices Raquel-Ruth Lacuesta*, Barcelona: 1975, pp. 102-105.

³ Han estat exclosos d'aquesta bibliografia determinats escrits de caire administratiu o personal, com les memòries del seu càrrec de secretari de l'Escola d'Arts i Oficis, entre d'altres.